MACMILLAN CANCER SUPPORT

Lung cancer: Pashto

د سبری سرطان

دغه معلومات د سږي د سرطان او د سږي د سرطان د درماني په اړه دي.

دغه معلومات د داسې سرطان په اړه دي چې په سبري کې پيلېري (چې سېري د سرطان) په نامه يادېږي. دغه معلومات د هغه سرطان په هکله نه دي چې د بدن په بله برخه کې پيلېږي او بيا سبرو ته انتقالېږي (چې د سبرو د ثانوي سرطان) په نامه يادېږي.

ټول هغه توري چې <u>د لاندې يې کرښه ايستل شوي ده</u> په پای کې د تورو په لېست کې تشرېح شوې دي. د تورو په لېست کې دا هم څرګنده شوې چې په انګليسۍ کې به دغه کلمات څنګه وايي.

که تاسو د دې معلوماتو په اړه څه پوښتنې لرئ، په کوم روغتون کې چې ستاسو درملنه کيږي، هلته له خپل ډاکټر يا نرس څخه يوښتنه وکړئ.

تاسو همدارنګه کو Vی شئ د Macmillan د سرطان له ملاتړ سره د **808 080 00 00** وړیا تلفوني شمېرې له V ورځې په اونۍ کې، د سهار له 8 بجو څخه د ماښام تر 8 بجو پورې اړیکه ونیسئ. موږ ژباړونکي لرو، نو تاسو کولی شئ چې زموږ سره په خپله ژبه خبرې وکړئ. کله چې تاسو موږ ته زنګ و هئ، په مهربانۍ سره موږ ته ووایاست چې کومې ژبې ته اړتیا لرئ.

په نورو ژبو کې د سرطان په اړه اضافي معلومات په macmillan.org.uk/translations کې موندل کېږي

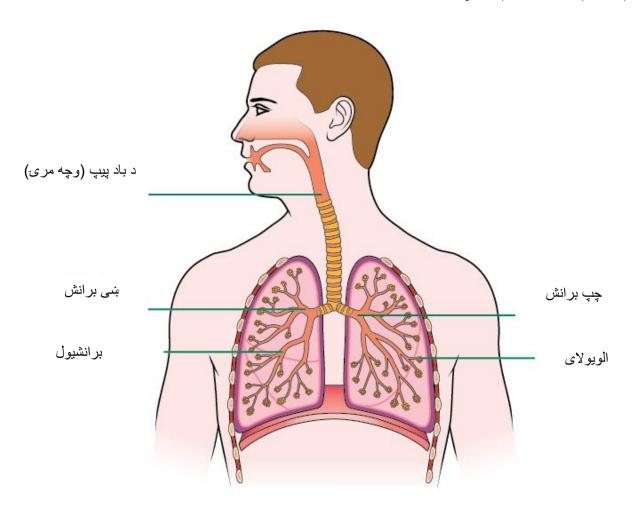
دا معلومات د لاندي مواردو په هکله دی:

- سږي
- د سری سرطان
- درملنه څه ډول پلان شوي ده
- د خیل روغتیایی ټیم سره خبری کول
 - د سرو د سرطان درملنه
 - جراحی عملیات
 - کیموتراپی
 - راديوتراپي
- د هدف وړ تيراپي او د ايمونوتراپي درمل
 - نوری درملنی
 - د علاماتو کنټرولول
 - له درملنی وروسته
 - ستاسو احساسات او جذبات
- د خپل ځان لپاره د سمي پاملرني او ملاتړ تر لاسه کول
- Macmillan څنګه کو لای شی له تاسو سره مرسته وکړی
 - د كلمو ليست
 - ستاسو په ژبه کې نور معلومات
 - حوالي او مننه

سږي

موږ په خپلو سينو کې دوه سږي لري چې له موږ سره په ساه اخيستو کې مرسته کوي.

کله چې موږ ساه اخلو، هوا زموږ پوزې يا خولې څخه د باد د پيپ (وچې مرۍ) له لارې تېرېږي. دغه هوا په دوو ټيوبونو کې وېشل کېږي، چې هر سږي ته يو پيپ تللی دی. دغه دواړه د ښي برانش او چپ برانش په نومونو يادېږي. هغوی بيا په وړو ټيوبونو باندې وېشل شوي دي چې د برونشيول په نامه يادېږي. د برونشيولونو په پای کې په مليونونو د هوا کوچنۍ کڅوړې شتون لري چې د الويولای (alveoli) په نامه يادېږي. دا هغه ځای دی چې له هوا څخه کوم اوکسېجن چې موږ يې تنفس کوو وينې ته ځي.

د سبوی سرطان

د بدن ټولې برخې له وړ <u>حجرو</u> څخه جوړې شوې دي. د سږو سرطان هغه وخت پیښیږي کله چې د سږو <u>حجری</u> په غیر منظم ډول وده وکړي او د<u>تومور</u> په نامه غده جوړوي.

دوه ډوله د سږو سرطان شتون لري:

- د غير وړو حجرو د سېږو سرطان دغه سرطان د سېږو تر ټولو عام سرطان دی چې 3 عمومي ډولونه لري: آدنوکارسينوم، د سکواموس حجرو کارسينوم، او د لويو حجرو د سېږو سرطان.
- **دوړو حجرو د سېرو سرطان** تقريباً 1 په 7 کي (15%) د سېرو سرطانونه د وړو حجرو د سېرو سرطانونه دی.

د سېږو اکثره سرطانونو د سګرټو د څکولو له امله رامنځ ته کېږي. اما 1 په هغو 10 کسانو چې د سېږو په سرطان اخته کېږي (10%) هېڅکله سګرېټ نه دي څکولي.

که تاسو سګرېټ څکوئ، ستاسو ډاکټر به همېشه تاسو ته سپارښتنه کوي چې سګرېټ بند کړئ. دا به له تاسو سره په ښه درملنه کې مرسته وکړي او د درملنې جانبي عوارض به مو کم وي. همدارنګه ستاسو له اوږمهالې روغتيا سره هم مرسته کوي. ستاسو ډاکټر او روغتون کولای شي تاسو ته داسې درملنه پيشنهاد کړي چې له تاسو سره د سګرېټو په پرېښودو کې مرسته کوي.

د سږو سرطان ساري نه دی. دا په دې مانا چې نورو خلکو ته نه انتقالېږي.

د سږو د سرطان مرحلی

ستاسو ډاکټر به از موینې ترسره کړي ترڅو مومي چې د سږي سرطان په کومه مرحله کې دی. د سرطان مرحله څرګندوي چې سرطان څومره لوی دی او آیا انتقال شوی دی کنه. ځینې وختونه، <u>د سرطان حجری</u> د وینې او اینهاوي سیسټم له لارې د بدن نورو برخو ته خپریږي.

د سرطان په <u>مرحلي</u> پوهيدل کولی شي ډاکټرانو سره ستاسو د علاج په پلان کولو کې مرسته وکړي.

د سبري سرطان په څلورو مرحلو باندې وېشل شوی دي:

- 1 مرحله سرطان کوچنی دی او یوازي په سږي کې دی.
- **2يمه يا 3يمه مرحله** –سرطان په سېري کې يو څه لوی دی. معمو لاً سېرو ته نېردې ساحتو ته انتقال شوی.
 - كمه مرحله سرطان لا غخېدلى، د بېلكى په توګه، بل سږي ته يا د بدن نورو برخو ته.

که تاسو د کوچنیو حجرو سرطان لرئ، ستاسو ډاکټر ښايي <u>د مراحلو له مختلف سیستم</u> څخه استفاده وکړي. دا د س<u>بري</u> سرطان په دوو مرحلو باندې وېشي — محدوده ناروغي او پراخته ناروغي. ستاسو ډاکټر به تاسو ته دغه سیستم تشرېح کړي که چېرې هغوی له دې سیستم څخه استفاده کوي.

درملنه څه ډول پلان شوې ده

ستاسو د <u>روغتيا ياملرني ټيم</u> به ستاسو لپاره د غوره درملنې پلان کولو لپاره ملاقات وکړ*ي.* ستاسو ډاکټر يا نرس به د درملنې د پلان په هکله له تاسو سره خبرې وکړ*ي.* ستاسو د درمنلې پلان به په ډېرو شيانو پورې اړه ولري، لکه:

- د سږي د سرطان ډول چې تاسو يې لرئ
 - د سرطان مرحله
 - د مختلفو در ملنو ګټې او زیانونه
 - ستاسو عمومی روغتیا
 - ستاسو شخصى ترجيحات

د خپل روغتیایی تیم سره خبری کول

دا مهمه ده چې د خپل ډاکټر سره د درملنې د پلان په اړه خبرې وکړئ، ترڅو تاسو پوه شئ چې دا څه معنی لري. تاسو همدارنګه ښايي وغواړئ په دې هکله له نږدې خپلوان يا ملګري سره خبرې وکړئ.

له تاسو سره له خبرې کولو وروسته به ستاسو ډاکټر له تاسو غوښتنه وکړي چې يوه فورمه لاسليک کړئ ترڅو تاسو څرګندول وايي. تاسو څرګنده کړئ چې تاسو پوه شوي ياست او له درملنې سره موافق ياست. دې ته د <u>رضايت</u> څرګندول وايي. تاسو ته به تر هغو علاج نه درکول کيږي، ترڅو چې تاسو د هغې سره موافقه نه وي کړي

دا يو ښه نظر دی چې له ځان سره داسې يو څوک بوځۍ چې په دواړو ستاسو په ژبه او انګليسي پو هېږي. ستاسو روغتون کولای شي تاسو ته يو ژباړن چمتو کړي. که ترجمان ته اړتيا لرئ نو خپلې نرس ته وواياست.

د خپلې درملنې په اړه پوښتنې کول

داته ځينې پوښتنې دي چې تاسو کو لای شئ د د روغتيايې مراقبت له خيل ټيم سره يې مطرح کړئ، ترڅو ډاډ حاصل کړئ چې په درمانه باندې پو هه شوې ياست او دا چې درمانه به په تاسو باندې څه اغېز ولري:

- زماد درمانی هدف څه دی؟
- کومي درماني موجودې دي؟
- د هر علاج ګټې، خطرونه او جانبي عوارض کوم دي؟
 - علاج زما په ورځنی ژوند باندې څنګه اغیزه کوي؟
- زه له چا سره خبرې کولی شم چې زه څنګه احساس کوم؟

د سږو د سرطان درملنه

د سږي د سرطان درماني په لاندې ډول دي:

- عملیات (جراحی)
- د سرطان درمل (کیموترایی یا هدفی تبرایی)
 - راډيوټرافي.

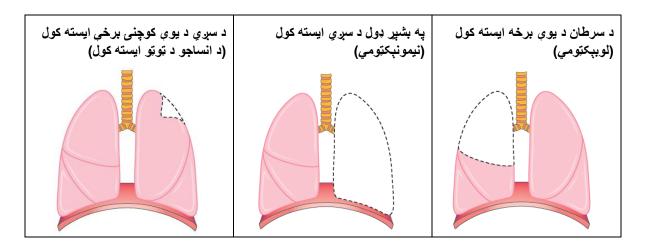
تاسو بنايي له يوې څخه ډېرې درملنې ولرئ. درملنه به همدارنګه ستاسو د سرطان په ډول او د سرطان په مرحله پورې اړه ولري.

جراحي عمليات

د ځينو خلکو لپاره، ښايي دا امکان ولري چې سرطان د عمليات له لارې لري شي.

دا د سرطان په ډول او مرحلي او همدارنګه ستاسو په عمومي روغتيايي وضعيت پورې اړه لري. د وړو حجرو د سږو سرطان د درملني لپاره جراحي عمليات له مخکي څخه کارېږي. د دې پر ځای نورې درملني هم کېږي.

له عملیات مخکې، تاسو ټیسټ به وشي ترڅو دا مشخصه شي چې سېري مو څنګه کار کوي. د سېرو د سرطان د لرې کولو درې عمومي ډولونه لاندې ښودل شوي دي.

ځينې وختونه د سېري 2 نرمۍ ايسته کېږي. جراح ښايي دغه عمليات په هغه صورت کې وکړي که چېرې سرطان دوو څنګ پر څنګ نرميو ته سرايت کړې وي. دغه عمليات ځينې وختونه د بيولوبېکټومي په نامه هم يادېږي.

موږ ستاسو په ژبه کې د دې په اړه نور معلومات لرو چې څنګه جراحي پلان کیږي او دا چې له عملیاتو وروسته د څه تمه کیږي. macmillan.org.uk/translations وګورئ

كيموتراپي

کيموترايي د سرطاني حجرو. د له منځه وړلو لياره درمل کاروي.

كيموتراپ كېدى شي د مختلفو دلايلو له امله په مختلفو وختو كې ترسره شي.

كله؟	ولي؟
له عملیات یا راډیوترایئ مخکې	د سرطان د کوچني کولو لپاره
له عملیات یا راډیوترایی وروسته	د <u>سرطان د هغو حجرو</u> د له منځه وړلو لپاره چې پاتې ش <i>وې دي</i>
له راډيوترايي سره هممهاله (چې دا د كيمياوي درماني په نامه يادېږي)	دغه قوي درملنه هغه مهال كارول كېږي چې د عمليات امكان نه وي، يا هغه مهال چې سرطان له سېږي د باندې سرايت كړى وي
له هدفي يا ايمونوتراپۍ درملو سره يو ځاي	د سرطان د کوچني کولو يا کنټرولولو د مرستې لپاره
پخپله، د پرمختالي سرطان د کنټرول لپاره (دې ته تسکيني درملنه وايي)	د پرمختللي سرطان د کنټرول لپاره او د نښو نښانو د کمولو لپاره

<u>کېموترايي</u> د درمانې په مختلفو پړ اوونو کې ورکول کېږي، چې د هرې درمانې په منځ کې د استراحت موده شتون لري. درمانه معمولاً په رګ کې د څاڅکي يا تزريق په توګه ورکول کېږي. ستاسو ډاکټر به تاسو ته ووايي چې تاسو د درمانې څو جلسو ته اړتيا لرئ او دا چې هره جلسه به څومره وخت ونيسي. ښايي څو مياشتې وخت ونيسي ترڅو تاسو د خپلې کيموترايي. موده بشيره کړئ

ځينې خلک چې د غيرکوچنيو حجرو د سږو سرطان لري له کيموتراپۍ څخه استفادې ته دوام ورکوي که چېرې يې ښه نتيجه ورکړې وي. دې ته ځينو وختونه د ترميم درملنه هم وايي.

د کیموترایی جانبی عوارض

کیموترایي درمل کې شي داسې جانبې عوارض رامنځ ته کړې چې تاسو ته د ناروغۍ احساس درکړې. که تاسو کیموتراپي له راډیوتراپې سره وکړئ، جانبې عوارض یې کېدې شي خراب وي.

ستاسو ډاکټر کولی شي له تاسو سره د هغه جانبي عوارضو په اړه خبرې وکړي چې تاسو يې ممکن ولرئ او دا چې څنګه يې مديريت کوئ. ډېری جانبي عوارض کېدی شي د نورو درملو په واسطه کنټرول شي او ځينې نور بيا کېدی شي د <u>کيموترايي</u> له پای ته رسېدو وروسته له منځه لاړ شي.

موږ ستاسو په ژبه کې د کيموترايي او د ځينو هغو جانبي عوارضو په هکله معلومات لرو چې ښايي تاسو يې تر لاسه کړئ. macmillan.org.uk/translations وګورئ

راديوتراپي

رادیوترایی د سرطان حجرو له مینځه وړلو لپاره <u>د ابکسری یه څېر د لوړی انرژۍ درلودونکی شعاع کاروي.</u> دا کېدی شی د مختلفو دلایلو له امله ورکړل شی.

کله؟	ولى؟
پخپله د اصلي در مانې په توګه	چې کوبنښ وشي د ل <u>ومړۍ مرحلي</u> سرطان ور غې <u>ږي</u>
له عملیات وروسته	د <u>سرطان د هغو حجرو</u> د له منځه وړلو لپاره چې پاتې شوې دي
له <u>کیموترایی</u> سره هممهاله (چې دا د کیمیاوي درماني په نامه	دغه قوي درملنه هغه مهال كارول كېږي چې د عمليات امكان نه وي، يا هغه مهال چې سرطان له سېري د باندې
يادېږي) له <u>کيموترايي</u> مخکې او وروسته	سرايت کړی وي. د سرطان د کوچني کولو يا کنټرولولو لپاره
پخپله، د نښو نښانو د کنټرول لپاره (دې ته <u>تسکيني درمانه</u> وايي)	د نفس تنګۍ او درد په څېر د هغو نښو نښانو د کنټرول لپاره چې د سرطان له امله رامنځ ته شوې دي

ځينو خلکو ته چې د وړو حجرو د سږي سرطان لري په مغز کې<u>ر اډيوترايي</u> ورکول کېږي. دا د دې لپاره چې د هرې هغې <u>سرطاني حجري</u> مخنيوی وشي چې ښايي له س*ږي څخه يې سرايت کړی وي او په نوي <u>تومور</u> باندې* واوړي. که تاسو دغه درماني ته اړتيا لرئ، ستاسو ډاکټر يا نرس به يې درته تشرېح کړي.

د راډيوترايي د لرلو لپاره بېلابېلي لارې شتتون لري. ځينې وختونه له بدن څخه د باندې د ماشين په واسطه ورکول کېږي چې د (بهرنۍ راډيوترايي) په نامه يادېږي:

ستاسو د سرطان ډاکټر به تاسو د هغې <u>راډيونرايې</u> د نورو ډولونو په هکله معلومات درکړي چې تاسو يې ترسره کوئ.

ځينې خلک له <u>راډيوترايۍ</u> څخه د په غير بستري حالت کې استفاده کوي. دا په دې مانا چې تاسو روغتون ته د درماني لپاره راځئ او بېرته په همدې ورځ خپل کور ته ځئ.

ستاسو د درمانې پلان ستاسو د سبري د سرطان په ډول، د سرطان په مرحله او ستاسو په عمومي روغتيايي وضعيت پورې اړه لري. ستاسو د سرطان ډاکټر به تاسو ته ووايي چې ستاسو د راډيوټرايې په درمانه کې به کوم شيان شامل وي.

موږ ستاسو په ژبه کې د <u>راډيوترايۍ</u> په اړه ډېر معلومات لرو. لاندې لېنک وګورئ **macmillan.org.uk/translations**

د هدف وړ تيرايي او د ايمونوترايي درمل

په دغو درملو سره ښايي د هغو غير كوچنيو حجرو د سږو د سرطان درملنه وشي چې سرايت يې كړى دى. دغه درمل ښايي مرسته وكړي چې سرطان كوچنى كړي او پراختيا يې سوكه او پڅه كړي. تاسو كولاى شئ دغه درمل ځان ته يا له كېموتراپۍ سره استفاده كړئ.

د هدفي تيراپۍ درمل کولای شي د سرطاني حجو د ودې او څوچنده کېدو مخنيوی وکړي. نتس يې د تابلېت يا کېسول په توګه کاروئ تاسو د دې لپاره چې ومومئ آيا کار ورکوي کنه بايد آزموينې وکړئ. که چېرې کوم درمل ستاسو لپاره ښه کار درکوي، دا به تاسو ته د لومړۍ درملنې په توګه درکول کېږي.

د ايمونوترايۍ درمل ستاسو د بدن له دفاعي سيستم سره مرسته کوي ترڅو سرطاني حجري تشخيص کړي او له منځه يې يوسي. درمل د څاڅکي له طريقه په رګ کې ورکول کېږي. ځينې وختونه د اېمونوتراپۍ درمل له نورو هدفي يا ايمونوتراپي درملو سره يوځاى ورکول کېږي.

نوری درملنی

د سږي د سرطان د درملنې يا د نښو نښانو د کنټرول لپاره ښايي نورې درملنې هم وکارول شي.

د راډيويي فريکونسۍ په واسطه وېجاړول (RFA) د سرطاني حجرو د له منځه وړلو لپاره <u>له تودوخي څخه استفاده کېږي. ډاکټر تومور</u> ته ستنه ور د ننه کوي او له دې لارې يو برېښنايي جريان ترېروي ترڅو <u>سرطاني حجري. له منځه يوسي</u>

فوټوډايناميک تيرايي (PDT) د سرطاني حجرو د له منځه وړلو لپاره له نور څخه استفاده کوي. لومړی، تاسو ته ځانګړي درمل درکول کېږي چې له نور سره حساس دي. بيا، تاسو څو ساته انتظار باسئ ترڅو درمل د سرطاني حجرو په واسطه جذب شي. له څو ساعتونو وروسته به ډاکټر ستاسو د هوا په پيپ کې ښکته ټيوب تېر کړي (2يم مخ وګورئ) او ستاسو په سږي کې به په تومور باندې شعاع ولګوي. شعاع مرسته کوي چې درمل فعال کړي، چې د سرطاني حجرو په له منځه وړلو کې مرسته کوي.

د علاماتو کنټرولول

که سرطان پرمختللی وي، بېلابېلې لارې شتون لري ستاسو احتمالي نښې نښانې کنټرول شي. ستاسو ډاکټر کولای شي د نښو نښانو په برخه کې د مرستې لپاره تاسو مختلف درمل او دواګانې درکړي. که ستاسو نښې نښانی نه ښې کېږي، همېشه خپل ډاکټر خبر کړئ.

د هوا بنده لار

ځينې وختونه، د سږو سرطان کولای شي په سږو کې يوه يا دوې <u>د هوا لارې</u> بندې يا تنګې کړي. دا کېدی شي د نفس تنګۍ سبب شي. د نفس تنګۍ سبب شي. د نفس تنګۍ سبب شي. د مرستې لپاره له بېلابېلو درمنلو څخه استفاده کېدی شي:

- ځينې در ملنې د سرطاني حجرو د له منځه وړلو لپاره له ډېرې پخچالي کيدو څخه استفاده کوي.
- ځينې در ملنې له د سرطاني حجرو د له منځه وړلو لپاره له برېښنايي جريان څخه استفاده كوي.
 - راډيوتراييهم کېداى د بدن له د ننه څخه سرطان ته ورکړل شي.
- د ستېنټ په نامه وړوکي ټيوب د هوا مدخل ته اچول کېږي ترڅو دغه مدخل پرانېستي پرېږدي.

د مايعاتو ټولېدل

که په سبري کې مايعات راټولېږي، معمولاً ٔ ستاسو ډاکټر کولای شي له ستنې او د وچولو له پيپ څخه په استفادې سره دغه مواد وباسي. يا ښايي تاسو عمليات ترسره کړئ ترڅو د سبرو په شاوخوا کې د مايعاتو د راټولېدو مخنيوی وشي.

له درمانی وروسته

وروسته له دې چې ستاسو درملنه بشپړه شي، تاسو به په منظم ډول معاينات او آزموينې ترسره کوي. دا ښايي د څو کلونو لپاره دوام وکړي. په لومړيو کې به دغه معاينات په منظم ډول ترسره کېږي، مګر د وخت په تېرېدو سره به تاسو لږ کله معاينات کوئ.

ستاسو احساسات او جذبات

تاسو به ممکن د خپګان احساس وکړئ کله چې تاسو ته وویل شي چې سرطان لرئ. تاسو به ممکن ډیری بیلابیل احساسات ولرئ. ځینې خلک د خپګان، شوک یا تشویش احساس کوي، په داسې حال کې چې ځینې نور بیا د غوسې، ملامتیا او یوازیتوب احساس کوي. د احساس کولو لپاره هیڅ کومه سمه یا غلطه لاره نشته. اما له خپلو عواطفو سره د مبارزې لپاره ډیرې لارې شتون لري.

د نږدې ملګري يا خپلوان سره خبرې کول ممکن مرسته وکړي. په ياد ولرئ، مرسته د اړتيا په صورت کې همېشه شتون لري. که تاسو په سختۍ سره مبارزه کوئ، له خپل ډاکټر يا نرس سره خبرې وکړئ. ځينې خلک وايي چې مشوره ډېره ګټوره ده. ستاسو ډاکټر يا نرس کولي شي تاسو د مشورې لپاره راجع کړي.

د خپل ځان لپاره د سمي پاملرني او ملاتړ تر لاسه کول

که تاسو سرطان لرئ او په انګلیسي ژبه خبرې نه کوئ، تاسو ښایي اندېښنه ولرئ چې دا به ستاسو د سرطان په درملنه او مراقبت باندې اغېز وکړي. اما ستاسو د روغتیاپالنې ټیم باید تاسو ته داسې مراقبت، ملاتړ او معلومات وړاندې کړي چې ستاسو اړتیاوې پوره کړي.

موږ پوهېږو چې ځينې وختونه خلک ښايي د سم ملاتړ په ترلاسه کولو کې له اضافي ننګونو سره مخ شي. د بېلګې په توګه، که تاسو کار کوئ يا کورنۍ لرئ نو دا به سخته وي چې د روغتون ملاقاتونو ته د تګ لېاره وخت ولرئ. تاسو همدارنګه ښايي د پيسو او د ترانسپورتي لګښتونو په اړه اندېښنه ولرئ. دغه ټول شيان سټرېس رامنځ ته کوي او مبارزه ورسره سخته ده.

اما مرسته شتون لري. زموږ د مرستې وړيا تلفوني کرښه **808 080 00 00** کو لای شي ستاسو د وضعيت په هکله، ستاسو په ژبه، تاسو ته لارښوونکو، د هوساينې د حقونو له مشاورينو او د کار د ملاتړ له مشاورينو سره خبرې وکړئ.

موږ همدارنګه په سرطان باندې د اخته کسانو لپاره د Macmillan Grants مرستې وړاندې کوو. دغه يو ځلي تاديات دي چې د روغتن د پارکېنګ، سفري لګښتونو، د ماشوم د مراقبت يا د ګرمولو د بېل په شان شيانو لپاره استفاده ځنې کېږي.

Macmillan څنګه کو لای شي له تاسو سره مرسته وکړي

په Macmillan کې، موږ پوهېږو چې د سرطان تشخیص څنګه کولای شي په هر څه باندې اغېز وکړي، او موږ دلته ستاسو د مرستې لپاره یو <u>.</u>

د Macmillan د ملاتر مرکز تلفونی کرښه

موږ ژباړونکي لرو، نو تاسو کو لای شئ له موږ سره په خپله ژبه باندې خبرې وکړئ. يوازې موږ ته په انګليسي ژبه د هغې ژبې په هکله وواياست چې تاسو خبرې پرې کوئ. موږ کولای شو د طبي پوښتو په برخه کې له تاسو سره مرسته وکړو، د مالي مرسته په هکله معلومات درکړو، او که غواړئ له چا سره خبرې وکړئ، موږ ستاسو غوښتنو ته غوږ ونيسو. د تلفون وړيا او محرمه کرښه په اونۍ کې 7 ورځې د سهار له 8 بجو د شپي تر 8 بجو پورې پرانېستې ده. موږ ته په په 8 0800 00 شمېره زنګ وو هئ

وبب جټ

تاسو کولای شئ موږ ته د وېب چټ پیغام واستوئ او موږ ته ووایاست چې ژباړن ته اړتیا لرئ. موږ ته په انګلیسي کې د هغې ژبې په هکله ووایاست چې اړتیا ورته لرئ، او زموږ کس به له تاسو سره اړیکنه ونیسي. په 'Chat to' بېنه باندې کلېک وکړئ چې د وېب پاڼې په ټولو پاڼو باندې څرګندېږي. یا macmillan.org.uk/talktous ته لاړ شئ

د Macmillan وېب پاڼه

زموږ وېب پاڼه د سرطان په هکله په انګلیسي ژبه ډېر معلومات لري. همدارنګه په نورو ژبو باندې هم په **macmillan.org.uk/translations**

پاڼه 2020: د سږي سرطان Macmillan معلومامتي پاڼه 2020: د سږي سرطان

موږ همدارنګه کولای شو یوازې ستاسو لپاره د ژباړې خدمات وړاندې کړو. د هغه څه په اړه چې اړتیا ورته لرئ، موږ ته په کلامی د cancerinformationteam@macmillan.org.uk موږ ته په

د معلوماتو مرکز

زموږ د معلوماتو او ملاتړ مرکزونه په روغتونونو، کتابتونونو او د تلفون په مرکزونو کې دي. د اړتيا وړ معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره زموږ يوه معلوماتي مرکز ته مراجعه وکړئ او مخامخ له يو چا سره خبرې وکړئ. خپل تر ټولو نږدې مرکز په macmillan.org.uk/informationcentres کې ومومئ يا موږ ته په 00 808 ممېره زنګ وو هئ.

د ملاتر محلی ګرویونه

د ملاتړ په ګروپ کې، تاسو کو لا شئ له نورو هغو خلکو سره خبرې وکړئ چې له سرطان څخه اغېزمن شوي دي. په خپله سیمه کې د ملاتړ د ګروپونو په هکله په macmillan.org.uk/supportgroups کې معلومات ولولئ یا موږ ته په 808 00 00 00 شمېره زنګ وو هئ.

د Macmillan آنلاین ټولنه

تاسو همدارنګه کولای شئ په آنلاین ډول له نورو هغو خلکو سره چې د سرطان له امله اغېزمن شوي دي د macmillan.org.uk/community له لارې خبرې وکړئ چې تاسو کولای شئ د شپې یا ورځې په هر وخت کې لاسرسی ورته ولرئ. تاسو کولای شئ خپلې تجربې شریکې کړئ، پوښتنې وکړئ، یا فقط د خلکو د پوستونو له لارې معلومات ولولئ.

د كلمو ليست

ماتا	په انګلیسي کې څنګه	په انګلیسي	كلمه
	ویل کېږي		
يوه ډول سرطاني درملنه ده چې د <u>د بدن د</u> د <u>دفاعي سيستم</u> په مرسته کار کوي ترڅو <u>سرطاني حجري</u> تشخيص او له منځه يې يوسي.	اېميونو تيراپي	Immunotherapy	اېمونونراپي
هغه در ملنه ده چې هغو خلکو ته ورکول کیږې چې سرطان لري او روغیدی نشي. پدې کې ممکن د سرطان د راکمولو یا د نښو نښانو د راکمولو در ملنه شامله وي او ښایي ناروغ کس ته ډېره هوساینه ورکړي.	پېليه ټيو ټريټمنټ	Palliative treatment	تسكيني در ملنه
د يوه كار د پېښېدو لپاره توافق كول يا د يوه كار د ترسره كولو لپاره رضايت څرګندول.	كانسېنټ	Consent	تو افق
د <u>سرطاني حجرو</u> يو ګروپ دی چې غده يې رامنځ ته کړې ده.	ټيومر	Tumour	تومور
د سرطان د درماني غيرمطلوبي اغېزې د بېلګې په توګه، د وېښتو تويېدل، د ناروغتيا يا ستړيا احساس لرل.	سايد ابفيكټس	Side effects	جانبي عوارض
يوه سرطاني درمانه ده چې د عمليات د ارلو په مانا ده.	سر جر <i>ي</i>	Surgery	جراحي عمليات
د جوړولو کوچنۍ تختې چې زموږ د بدن غړي او انساج تشکيلوي.	سيلز	Cells	حجري
يوه سرطاني درمانه ده چې د <u>سرطاني</u> <u>حجرو</u> د له منځه وړلو لپاره له تودوخې څخه استفاده کوي.		Radiofrequency ablation (RFA)	د راډيوي فرېكونۍ په واسطه له منځه وړنه (RFA)
د قوانینو یوه مجموعه ده چې له ډاکټرانو سره مرسته کوي پرېکړه وکړي چې سرطان په کومه <u>مرحله کې</u> دی.	ستِېجنګ سستِم	Staging system	د مرحلو سیستم
په بدن کې د هوا د تېرېدو مسير يا ټيوب دی چې له لارې يې هوا کولای شي هر سږي ته د رسېدو لپاره تېره شي.	ایر وی	Airway	د هوا لار
د سرطان درملنه چې د <u>سرطاني حجرو</u> د وژلو لپاره د ايکسري په شان د لوړې انرژۍ لرونکې شعاع څخه استفاده کوي.	رېډيو تيراپي	Radiotherapy	ر اديوتر اپي

د متخصصينو او نورو ماهرينو تيم چې ستاسو پالنه کوي	ھیلت کیر ټیم	Healthcare team	روغتياپاملرنې ټيم
هغه حجری په بدن کی چی غیر عادی حالت ته کر خبدلی دی او اوس سرطان شوی دی.	كېنسر سيلز	Cancer cells	سرطاني حجرات
يوه سرطاني درمانه ده چې د <u>سرطاني</u> <u>حجرو</u> د له منځه وړلو لپاره له نور څخه استفاده کوي.	فوټو ډاينېمک تيراپي	Photodynamic therapy (PDT)	فوټو ډايناميک تېراپي (PDT)
يوه سرطاني درمانه ده چې د سرطاني <u>حجرو</u> د له منځه وړلو لپاره له درملو څخه استفاده کوي.	كېمو تيراپي	Chemotherapy	کیموتر اپی
په ټول بدن کې د پیپونو او غدو یوه شبکه هغوی له عفونت سره په مبارزه کې مرسته کوي. هغوی همدارنګه له انساجو او غړو څخه اضفي مایعات و چوي.	لمفبتك سستم	Lymphatic system	لمفاتیک سیستم
د سرطان مرحله څرګندوي چې سرطان څومره لوی دی او آیا انتقال شوی دی کنه.	ستبج	Stage	مرحله
ستاسو د بدن دفاعي سيسټم ستاسو د بدن لاره ده چې تاسو له زيان رسونکي باکتريا او انتاناتو څخه ساتي.	اېميون سسټم	Immune system	معافیت سیستم
د سرطان داسې درملنه چې داسې درمل کاروي ترڅو د سرطان حجري تشخیص او ووژني	ټار ګېټډ تير اپي	Targeted therapy	هدفي در ملنه

ستاسو په ژبه کی نور معلومات

موږ د دغو موضوعاتو په هکله ستاسو په ژبه معلومات لرو:

	که ا	ژه ند	سره	سرطان	له	
--	------	-------	-----	-------	----	--

- سرطان او کرونا وایروس
- د مزاياوو غوښتنه كله چې سرطان لرئ
 - د خوړلو ستونزې او سرطان
 - د ژوند پای
 - سالم خوراک کول
- د مصارفو مرسته کله چې سرطان لرئ
- كه ستاسو سرطان تشخيص شوى وى أنده لار بسوونه
 - سپېسېس او سرطان
 - د سرطان د درمانی جانبی عوارض
 - ستړيا (ستوماني) او سرطان

د سرطان ډولونه

- د سيني سرطان
- د لويو كولمو سرطان
 - د سږي سرطان
- د پروستات سرطان

درملني

- كيموتراپى
- راديوتراپي
- جراحي عمليات

د دغو معلوماتو د کتلو لپاره، macmillan.org.uk/translations ته مراجعه وکړئ

حوالي او مننه

دغه معلومات د Macmillan د سرطان د ملاتړ د سرطان د معلوماتي پراختيا د ټيم په واسطه ليکل او تحرير شوي دي. دا د ژباړونکي شرکت لخوا ژباړل شوې ده.

دا معلومات د Macmillan د کتابګوټي په اساس د سپرو په سرطان باتدې د پوهاوي لپاره دي. موږ کولای شو تاسو ته يوه کاپي واستوو، اما بشپړ کتابګوټي يوازي په انګليسي ژبه شتون لري.

د دغو معلوماتو بيا كتنه د اړونده متخصصينو له خوا ترسره شوې ده او د لوړ پوړي طبي كره كتونكي، ډاكټر ډېوېډ ګېلايګان، مشاور آنكولوجېسټ په واسطه تصويب شوي دي. له هغو خلكو څخه ډېره مننه چې د سرطان له امله اغېزمن شوي دي او د دغو معلوماتو بياكتنه يې كړې ده.

د هغو سریچنو په هکله د ډېرو معلوماتو لپاره چې موږ یې زموږ ټول معلومات د غوره شته شواهدو په اساس دي. کاروو، په مهربانۍ سره له موږ سره د cancerinformationteam@macmillan.org.uk کاروو، په مهربانۍ سره له موږ سره د ونیسئ

MAC15137 Pashto

محتوى بيا كتل شوى: 2020

راتلونكي يلان شوي بياكتنه: 2023

موږ هره هڅه کوو ترڅو ډاډ ترلاسه کړو چې هغه معلومات چې موږ يې چمتو کوو دقيق او وروستي معلومات دي اما دا بايد ستاسو د وضعيت سره سم د متخصصې مسلکي مشورې د بديل په توګه ونه کارول شي. تر هغه ځايه چې د قانون لخوا اجازه ورکړل شوې، Macmillan په دې خپرونه کې د هر هغه معلوماتو د کارولو يا د دريمې ډلې د معلوماتو يا دوېب پاڼې د شاملو معلومات يا راجع شويو معلوماتو مسؤليت نه منې.

د Macmillan سرطان ملاتر 2022، په انگلستان او ویلز (261017)، سکاټلینډ (SC039907) او آنل آف مین (604) کې ثبت شوې خیریه موسسه. همداراز په شمالی ایرلنډ کې فعالیت کوي. د ضمانت په واسطه محدوده شوې کمپني، چې په انگلستان او وېلز کې په 2400969 شمېره ثبت شوې ده. آنېلز آف من کمپني نمیر Albert Embankment, London SE1 7UQ 89.

> Trusted Information Creator

Patient Information Forum

Lung cancer: Pashto

Lung cancer

This information is about lung cancer and treatments for lung cancer.

This information is about **cancer that starts in the lung** (primary lung cancer). It is not about cancer that starts somewhere else in the body and spreads to the lungs (secondary lung cancer).

Any words that are <u>underlined</u> are explained in the word list at the end. The word list also includes how to say the words in English.

If you have any questions about this information, ask your doctor or nurse at the hospital where you are having treatment.

You can also call Macmillan Cancer Support on freephone **0808 808 00 00**, 7 days a week, 8am to 8pm. We have interpreters, so you can speak to us in your own language. When you call us, please tell us in English which language you need.

There is more cancer information in other languages at macmillan.org.uk/translations

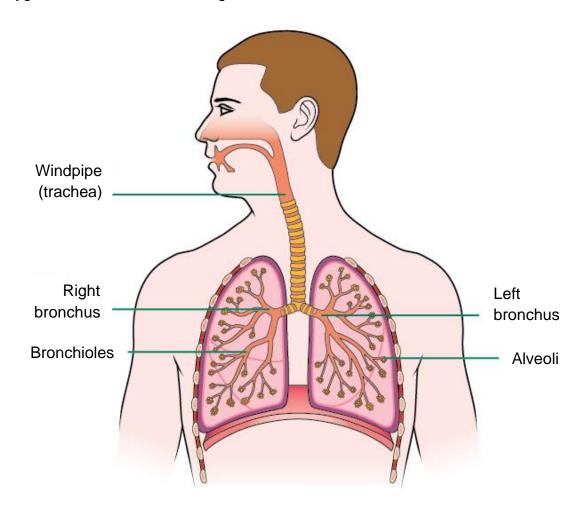
This information is about:

- The lungs
- Lung cancer
- How treatment is planned
- Talking to your healthcare team
- Treatments for lung cancer
- Surgery
- Chemotherapy
- Radiotherapy
- Targeted therapy and immunotherapy drugs
- Other treatments
- Controlling symptoms
- After treatment
- Your feelings
- · Getting the right care and support for you
- How Macmillan can help you
- Word list
- More information in your language
- References and thanks

The lungs

We have two lungs in our chest that help us to breathe.

When we breathe in, air passes from our nose or mouth through the windpipe (trachea). This divides into two tubes, one going to each lung. These are called the right bronchus and left bronchus. They divide into smaller tubes called bronchioles. At the end of the bronchioles are millions of tiny air sacs called alveoli. This is where oxygen from the air we breathe goes into the blood.

Lung cancer

All parts of the body are made up of tiny <u>cells</u>. Lung cancer happens when <u>cells</u> in the lung grow in an uncontrolled way and form a lump called a <u>tumour</u>.

There are two main types of lung cancer:

- non-small cell lung cancer this is the most common lung cancer and there are 3 main types: adenocarcinoma, squamous cell carcinoma, and large cell lung cancer.
- **small cell lung cancer** about 1 in 7 (15%) of lung cancers are small cell lung cancers.

Most lung cancers are caused by smoking cigarettes. But about 1 in 10 people who get lung cancer (10%) have never smoked.

If you smoke, your doctor will usually advise you to stop smoking. This can help make your treatment work better and reduce <u>side effects</u>. It also helps your long-term health. Your doctor or hospital can offer treatments to help you to stop smoking.

Lung cancer is not infectious. This means it cannot be passed on to other people.

Stages of lung cancer

Your doctor will do tests to find out what <u>stage</u> the lung cancer is. The <u>stage</u> of a cancer tells you how big it is and whether it has spread. Sometimes, <u>cancer cells</u> can spread to other parts of the body through the blood or <u>lymphatic system</u>.

Knowing the <u>stage</u> of the cancer helps your doctors to plan the best treatment for you.

Lung cancer is divided into four stages:

- Stage 1 The cancer is small and only in the lung.
- Stage 2 or 3 The cancer in the lung is bigger. It has usually spread into areas around the lung.
- **Stage 4** The cancer has spread further, for example, to the other lung or to other parts of the body.

If you have small cell lung cancer, your doctors might use a different <u>staging system</u>. This divides lung cancer into two <u>stages</u> – limited disease and extensive disease. Your doctor will explain this system to you if they are using it.

How treatment is planned

Your <u>healthcare team</u> will plan the treatment they think is best for you. Your doctor or nurse will talk to you about the treatment plan. Your treatment plan will depend on several things, such as:

- the type of lung cancer you have
- the stage of the cancer
- the benefits and risks of different treatments
- your general health
- your personal preferences.

Talking to your healthcare team

It is important to talk about the treatment plan with your cancer doctor or nurse, so that you understand what it means. You may also want to talk to a relative or friend about it.

After talking with you, your doctor will ask you to sign a form to show that you understand and agree to the treatment. This is called giving your <u>consent</u>. You will not be given treatment unless you have agreed to it.

It is a good idea to take someone with you who can speak both your language and English. Your hospital can arrange an interpreter for you. Tell your nurse if you need one.

Questions to ask about your treatment

Here are some questions you could ask your <u>healthcare team</u>, to make sure you understand the treatment and how it may affect you:

- What is the aim of my treatment?
- Which treatments are available?
- What are the benefits, risks and <u>side effects</u> of each treatment?
- How will the treatment affect my daily life?
- Who can I talk to about how I am feeling?

Treatments for lung cancer

Treatments for lung cancer include:

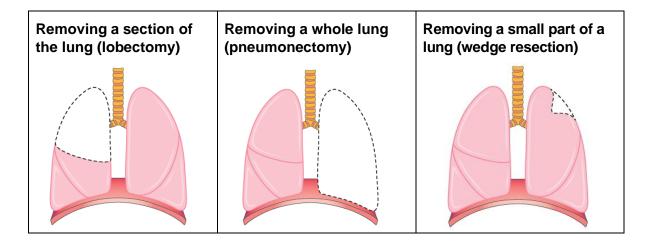
- an operation (surgery)
- cancer drugs (<u>chemotherapy</u> or <u>targeted therapy</u>)
- radiotherapy.

You may have more than one type of treatment. The treatment will also depend on the type of lung cancer you have and the <u>stage</u> of the cancer.

Surgery

For some people, it may be possible to remove the cancer with an operation. This depends on the type and <u>stage</u> of the cancer, and your general health. Surgery is rarely used to treat small cell lung cancer. Other treatments are used instead.

Before surgery, you will have tests to check how well your lungs are working. The three main operations to remove lung cancer are shown below.

Sometimes 2 lobes of the lung are removed. The surgeon may do this operation if the cancer has spread to two lobes next to each other. The operation is sometimes called a bilobectomy.

We have more information in your language about how surgery is planned and what to expect after the operation. Visit **macmillan.org.uk/translations**

Chemotherapy

Chemotherapy uses drugs to destroy cancer cells.

Chemotherapy can be used at different times for different reasons.

When?	Why?
Before <u>surgery</u> or <u>radiotherapy</u>	To shrink the cancer
After <u>surgery</u> or <u>radiotherapy</u>	To destroy any cancer cells left behind
At the same time as <u>radiotherapy</u> (this is called chemoradiation)	This strong treatment can be used if an operation is not possible, or if the cancer has spread outside the lung
Along with targeted or immunotherapy drugs	To help shrink and control the cancer
On its own, to control advanced cancer (this is called <u>palliative</u> <u>treatment</u>)	To control cancer that is advanced and help reduce symptoms

<u>Chemotherapy</u> is usually given as several sessions of treatment, with rest periods in between the treatments. The treatment is usually given into a vein by a drip or injection. Your doctor will tell you how many treatment sessions you will need and how long it will take. It may take several months to complete your course of <u>chemotherapy</u>.

Some people with non-small cell lung cancer continue with chemotherapy if it is working well. This is sometimes called maintenance treatment.

Side effects of chemotherapy

<u>Chemotherapy</u> drugs can cause <u>side effects</u> that make you feel unwell. If you have chemotherapy with radiotherapy the side effects can be worse.

Your doctor can talk to you about the <u>side effects</u> you may have, and how to manage them. Most <u>side effects</u> can be controlled with other medicines and most will go away after your <u>chemotherapy</u> ends.

We have more information in your language about <u>chemotherapy</u> and some of the <u>side effects</u> you may have. Visit **macmillan.org.uk/translations**

Radiotherapy

<u>Radiotherapy</u> uses high-energy rays, such as x-rays, to destroy <u>cancer cells</u>. It can be given for different reasons.

When?	Why?
On its own as the main treatment	To try to cure an <u>early stage</u> lung cancer
After an operation	To destroy any cancer cells left behind
At the same time as <u>chemotherapy</u> (this is called chemoradiation)	This strong treatment can be used if an operation is not possible, or if the cancer has spread outside the lung
Before or after <u>chemotherapy</u>	To shrink or control the cancer
On its own, to control symptoms (this is called <u>palliative treatment</u>)	To control symptoms caused by the cancer like breathlessness or pain

Some people with small cell lung cancer have <u>radiotherapy</u> to the brain. This is given to prevent any <u>cancer cells</u> that may have spread to the brain from growing into a new <u>tumour</u>. If you need this treatment, your doctor or nurse will explain it to you.

There are different ways of having <u>radiotherapy</u>. It is often given from outside the body by a machine (external <u>radiotherapy</u>):

Your cancer doctor will tell you more about the type of <u>radiotherapy</u> you are having.

Many people have <u>radiotherapy</u> as an outpatient. This means you come to hospital for treatment and then go home again that day.

Your treatment plan depends on the type of lung cancer you have, the <u>stage</u> of the cancer and your general health. Your cancer doctor will tell you what your <u>radiotherapy</u> treatment will involve.

We have more information in your language about <u>radiotherapy</u>. Visit **macmillan.org.uk/translations**

Targeted therapy and immunotherapy drugs

These drugs may be used to treat non-small cell lung cancer that has spread. They may help to shrink the cancer and make it grow less quickly. You may have these drugs on their own or with chemotherapy.

Targeted therapy drugs can stop the cancer cells from growing and multiplying. You take them as tablets or capsules. You may need tests to find out if they are likely to work for you. If a drug is likely to work well for you, it may be given as your first treatment.

<u>Immunotherapy</u> drugs help your <u>immune system</u> to recognise and destroy <u>cancer</u> <u>cells</u>. The drugs are given into a vein through a drip. Sometimes immunotherapy drugs are given with another targeted or immunotherapy drug.

Other treatments

Other treatments can also be used to treat lung cancer or to control symptoms.

<u>Radiofrequency ablation (RFA)</u> uses heat to destroy <u>cancer cells</u>. The doctor places a needle into the <u>tumour</u> and passes an electrical current through it to destroy the cancer cells.

<u>Photodynamic therapy (PDT)</u> uses light to destroy <u>cancer cells</u>. First, you are given a special drug that is sensitive to light. Then, you wait a few hours to allow the drug to be absorbed by the cancer cells. After a few hours, the doctor passes a tube down your windpipe (see page 2) and shines a light onto the <u>tumour</u> in your lung. The light helps to make the drug active, which helps destroy the <u>cancer cells</u>.

Controlling symptoms

If the cancer is advanced, there are lots of ways to control any symptoms you may have. Your doctor can give you different drugs or medicines to help with symptoms. Always tell your doctor if symptoms do not improve.

Blocked airway

Sometimes, lung cancer can block or narrow one or more <u>airways</u> in the lungs. This can cause breathlessness. Different treatments can be used to help a blocked <u>airway</u>:

- Some treatments use very cold temperatures to freeze and destroy cancer cells.
- Some treatments use an electrical current to destroy cancer cells.
- Radiotherapy can also be given to the cancer from inside the body.
- A small tube called a stent can be put into the airway to keep it open.

A build-up of fluid

If fluid collects in the lung, your doctor can usually remove it using a needle and drainage tube. Or you may be able to have a procedure that helps to stop fluid collecting around the lungs.

After treatment

After your treatment has finished, you will have regular check-ups and tests. These may continue for several years. At first they will be quite regular, but over time you will have them less often.

Your feelings

You may feel overwhelmed when you are told you have cancer. You may have many different emotions. Some people feel upset, shocked or anxious, while others feel angry, guilty or alone. There is no right or wrong way to feel. But there are many ways to cope with your emotions.

Talking to a close friend or relative may help. Remember, help is always available if you need it. If you are struggling to cope, speak to your doctor or nurse. Some people find counselling very helpful. Your doctor or nurse can refer you.

Getting the right care and support for you

If you have cancer and do not speak English, you may be worried that this will affect your cancer treatment and care. But your healthcare team should offer you care, support and information that meets your needs.

We know that sometimes people may face extra challenges in getting the right support. For example, if you work or have a family it can be hard to find time to go to hospital appointments. You might also have worries about money and transport costs. All of this can be stressful and hard to cope with.

But help is available. Our free support line **0808 808 00 00** can offer advice, in your language, about your situation. You can speak to nurses, financial guides, welfare rights advisers and work support advisers.

We also offer Macmillan Grants to people with cancer. These are one-off payments that can be used for things like hospital parking, travel costs, childcare or heating bills.

How Macmillan can help you

At Macmillan, we know how a cancer diagnosis can affect everything, and we are here to support you.

Macmillan Support Line

We have interpreters, so you can speak to us in your language. Just tell us, in English, the language you want to use. We can help with medical questions, give you information about financial support, or be there to listen if you need someone to talk to. The free, confidential phone line is open 7 days a week, 8am to 8pm. Call us on **0808 808 00 00**.

Web chat

You can send us a web chat message saying you would like an interpreter. Tell us, in English, the language you need, and we will arrange for someone to contact you. Click on the 'Chat to us' button, which appears on pages across the website. Or go to macmillan.org.uk/talktous

Macmillan website

Our website has lots of information in English about cancer. There is also more information in other languages at **macmillan.org.uk/translations**

We can also arrange translations just for you. Email us at cancerinformationteam@macmillan.org.uk to tell us what you need.

Information centres

Our information and support centres are based in hospitals, libraries and mobile centres. Visit one to get the information you need and speak with someone face to face. Find your nearest centre at **macmillan.org.uk/informationcentres** or call us on **0808 808 00 00**.

Local support groups

At a support group, you can talk to other people affected by cancer. Find out about support groups in your area at **macmillan.org.uk/supportgroups** or call us on **0808 808 00 00**.

Macmillan Online Community

You can also talk to other people affected by cancer online at **macmillan.org.uk/community** You can access it at any time of day or night. You can share your experiences, ask questions, or just read through people's posts.

Word list

Word	Meaning
Airway	A passage or tube in the body that air can move through to reach the lungs.
Cancer cells	Cells in the body that have become abnormal and are now cancer.
Cells	The tiny building blocks that make up the organs and tissues of our body.
Chemotherapy	A cancer treatment that uses drugs to destroy cancer cells.
Consent	Giving permission for something to happen or agreeing to do something.
Healthcare team	The team of medical experts and other professionals that look after you.
Immune system	Your immune system is your body's way of protecting you from harmful bacteria and infections.
Immunotherapy	A cancer treatment that works by helping the <u>immune system</u> to recognise and destroy <u>cancer cells</u> .
Lymphatic system	A network of tubes and glands throughout the body. They help to fight <u>infection</u> . They also drain excess fluid out of tissues and organs.
Palliative treatment	Treatment given to someone with a cancer that can't be cured. This may include treatment to shrink the cancer, or treatment to reduce symptoms and make the person more comfortable.
Photodynamic therapy (PDT)	A cancer treatment that uses light to destroy cancer cells.
Radiofrequency ablation (RFA)	A cancer treatment that uses heat to destroy <u>cancer cells</u> .
Radiotherapy	A cancer treatment that uses high-energy rays, such as x-rays, to destroy cancer cells.
Side effects	Unwanted effects of cancer treatment. For example, hair loss, feeling sick or tiredness.
Stage	The stage of a cancer tells you how big it is and whether it has spread.
Staging system	A set of rules that helps doctors decide what stage a cancer is.
Surgery	A cancer treatment that means having an operation.

Targeted therapy	A cancer treatment that uses drugs that target and destroy cancer cells.
Tumour	A group of <u>cancer cells</u> that have formed a lump.

More information in your language

We have information in your language about these topics:

Types of cancer	Living with cancer
Breast cancerLarge bowel cancerLung cancerProstate cancer	 Cancer and coronavirus Claiming benefits when you have cancer Eating problems and cancer End of life
TreatmentsChemotherapyRadiotherapySurgery	 Healthy eating Help with costs when you have cancer If you're diagnosed with cancer – A quick guide Sepsis and cancer Side effects of cancer treatment Tiredness (fatigue) and cancer

To see this information, go to macmillan.org.uk/translations

References and thanks

This information has been written and edited by Macmillan Cancer Support's Cancer Information Development team. It has been translated by a translation company.

The information is based on the Macmillan booklet **Understanding lung cancer**. We can send you a copy, but the full booklet is only available in English.

This information has been reviewed by relevant experts and approved by our Senior Medical Editor, Dr David Gilligan, Consultant Oncologist. Thanks also to the people affected by cancer who reviewed this information.

All our information is based on the best evidence available. For more information about the sources we use, please contact us at cancerinformationteam@macmillan.org.uk

MAC15137 Pashto

Content reviewed: 2020

Next planned review: 2023

We make every effort to ensure that the information we provide is accurate and up-to-date but it should not be relied upon as a substitute for specialist professional advice tailored to your situation. So far as is permitted by law, Macmillan does not accept liability in relation to the use of any information contained in this publication or third party information or websites included or referred to in it.

© Macmillan Cancer Support 2022, registered charity in England and Wales (261017), Scotland (SC039907) and the Isle of Man (604). Also operating in Northern Ireland. A company limited by guarantee, registered in England and Wales company number 2400969. Isle of Man company number 4694F. Registered office: 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ.

Trusted Information Creator

Patient Information Forum